

M.A. (SOCIOLOGY) Semester - 4 (CBCS) Examination**August/September -2020 [OLD COURSE]****SOCIOLOGY OF DISASTER MANAGEMENT AND PLANNING (ELECTIVE-5)****Time: 2:00 Hours****Marks: 56****Instructions:**

1. Figures to the right indicate marks.
2. There are five questions in the question paper.
3. Answer any four of the following questions.

- પ્રશ્ન.૧ આપતિનો અર્થ, ખ્યાલ અને સ્વરૂપ સવિસ્તાર સમજાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન.૧ પૂરનો અર્થ આપી તેના કારણો, અસરો અને તેને નિયંત્રિત કરવાના પગલા જણાવો.
- પ્રશ્ન.૨ આપતિને રોકવામાં, પકડવામાં (અગાઉથી દહેશત હોય) અને નિયંત્રિત કરવામાં રાજ્યની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન.૨ કોમી અથડામણના સંદર્ભમાં માનવસર્જીત તથા કુદરતી આપતિ વિસ્તારપૂર્વક સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૩ ભોગ બનનાર તથા બચી જનાર માણસો પર થતી દુર્ઘટનાની અસરો તથા દુર્ઘટના પછીના જીવનની ચર્ચા કરો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન.૩ સુનામી અને નેપાળના કેસસ્ટડીની ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન.૪ આપતિના સંદર્ભમાં નાગરિક સમાજની સ્વૈચ્છિક તથા રાજકીય સંસ્થાની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન.૪ આપતિ વ્યવસ્થાપનના વિવિધ પગલાઓ જણાવો.
- પ્રશ્ન.૫ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઇપણ બે) (૧૪)
1. દુકાળ અને તેના કારણો.
 2. પરમાણુ આપતિના કારણો અને પ્રકારો.
 3. આપતિ વ્યવસ્થાપનમાં આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓની ભૂમિકા.
 4. ગુજરાત રાજ્ય આપતિ વ્યવસ્થાપન કાયદો.

ENGLISH VERSION

- Q.1 Explain widely the meaning (definition), concepts and nature of disasters. (14)
OR
- Q.1 Give the meaning, reasons, effects and controlling steps of flood.
- Q.2 Discuss the role of the state in preventives, apprehending and managing disasters. (14)
OR
- Q.2 Explain widely the Manmade and Natural Disasters with the reference of Communal Clashes.
- Q.3 Discuss the effects and aftermath of Disasters on the victims and survivors. (14)
OR
- Q.3 Discuss the case study of Tsunami and Nepal.
- Q.4 Discuss the role of voluntary and political organizations with the reference of disasters and civil society. (14)
OR
- Q.4 Give the various steps of Disaster Management.
- Q.5 Write short note. (any two) (14)
1. Famine and its causes.
 2. Causes and types of Nuclear disaster.
 3. Role of International bodies in Disaster Management.
 4. Gujarat State Disaster Management Act.
